

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ДЕРЖАВНИЙ ВИЩИЙ НАВЧАЛЬНИЙ ЗАКЛАД
«КИЇВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ ЕКОНОМІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
імені ВАДИМА ГЕТЬМАНА»**

**Факультет фінансів
Кафедра банківської справи та страхування**

ЗАТВЕРДЖЕНО:

Науково-методичною радою Університету
Протокол № _____ від _____ 20__ р.

Голова НМР _____ А.М. Колот

**РОБОЧА ПРОГРАМА
НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ
«Міжнародні розрахунки та валютні операції»**

рівень вищої освіти

перший (бакалаврський) рівень

тип дисципліни

вибіркова

ПОГОДЖЕНО:

Директор Центру менеджменту
та моніторингу якості освіти

_____ Т.О. Фролова

РЕКОМЕНДОВАНО:

кафедрою банківської справи та страхування
протокол №_ від _____ 202_ р.

Завідувач кафедри _____ Л.О. Примостка

Розробник(и):

Стрільчук Юлія Ігорівна, кандидат економічних наук, доцент кафедри банківської справи та страхування.

Email: julia.strilchuk@kneu.edu.ua

Форма навчання —	очна (денна)
Семестр —	6
Кількість кредитів ECTS —	4
Форма підсумкового контролю —	залік
Мова викладання	українська

ЗМІСТ

Стор.

ВСТУП.....	4
1. ТЕМАТИЧНИЙ ПЛАН НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ	10
2. ЗМІСТ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ ЗА ТЕМАМИ.....	10
Тема 1. Сутність та організація міжнародних розрахунків та валютних операцій	10
Тема 2. Умови поставок та документи у міжнародній торгівлі.....	10
Тема 3. Недокументарні форми міжнародних розрахунків.....	11
Тема 4. Документарні форми міжнародних розрахунків.....	11
Тема 5. Банківське фінансування та кредитування зовнішньоекономічних угод.....	11
Тема 6. Банківська гарантія у міжнародних розрахунках.....	11
Тема 7. Поточні конверсійні та строкові валютні операції.....	11
Тема 8. Ризики в міжнародних кредитно-розрахункових та валютних операціях, методи управління.....	11
3. ОЦІНЮВАННЯ РЕЗУЛЬТАТІВ НАВЧАННЯ ЗДОБУВАЧА.....	
3.1 Порядок поточного і підсумкового оцінювання результатів навчання здобувача.....	12
3.2. Перезарахування та визнання результатів навчання з навчальної дисципліни.....	
4. РЕКОМЕНДОВАНІ ІНФОРМАЦІЙНІ ДЖЕРЕЛА	13
4.1. Основна література.....	13
4.2. Додаткова література.....	14
4.3. Дистанційні курси та інформаційні ресурси.....	15

ВСТУП

Навчальна дисципліна «Міжнародні розрахунки та валютні операції» є однією із складових комплексної підготовки фахівців галузі знань 07 «Управління та адміністрування» спеціальності 072 «Фінанси, банківська справа та страхування».

Анотація навчальної дисципліни:

В умовах глобалізації економіки все більша кількість економічних суб'єктів залучена у зовнішньоекономічні відносини і виходить на світовий ринок як активні учасники міжнародної торгівлі та суб'єкти валютного ринку. Вагому роль у цьому мають банки, які надають ряд послуг у цій сфері, а саме здійснюють фінансування, кредитування зовнішньоекономічних угод, міжнародні розрахунки, купівлю-продаж іноземної валюти, чим забезпечують виконання зовнішньоторгівельних контрактів і сприяють розвитку міжнародних відносин. Все більшої актуальності та поширення набуває зазначена діяльність, зважаючи на сформовані тенденції до валютної лібералізації, діджиталізації та конвергенції національних економік. Саме тому навчальна дисципліна «Міжнародні розрахунки та валютні операції» охоплює комплекс теоретичних та методичних положень, що розкривають зміст і особливості процесу здійснення банками розрахунків за зовнішньоторгівельними контрактами, фінансування та кредитування зовнішньоекономічних угод, здійснення валютних операцій. Особлива увага приділяється вивченню законодавчих положень, що регламентують процес здійснення міжнародних розрахунків та операцій на валютному ринку.

Міждисциплінарні зв'язки навчальної дисципліни: міжнародні розрахунки та валютні операції як навчальна дисципліна інтегрує велику кількість базових понять та прийомів загальнотеоретичних і спеціальних дисциплін таких, як: «Гроші та кредит», «Міжнародна економіка», «Фінанси» і формує підґрунтя для опанування таких дисциплін як «Операції банків і небанківських кредитних установ», «Фінансовий облік у банку», «Фінансово-біржова діяльність», «Аналіз діяльності банків та небанківських кредитних установ» та ін.

Мета вивчення дисципліни – формування у студентів об'єктивного уявлення, знань сутності та специфіки організації міжнародних розрахунків та валютних операцій, а також:

- 1) надання студентам теоретичних знань і розуміння основних положень здійснення операцій банків на валютному ринку, як основи для набуття ними професійних умінь і навичок;
- 2) розроблення комплексу практичних завдань, вирішення яких забезпечує набуття студентами цілісної системи умінь виконувати типові завдання професійної діяльності у сфері міжнародних розрахунків;
- 3) розроблення методичних рекомендацій і завдань для самостійної роботи над вивченням курсу, що слугує засобом формування у студентів здібностей до проведення науково-практичних досліджень і презентації їх результатів.

Завдання (навчальні цілі) дисципліни полягає у формуванні в студентів цілісної системи знань щодо специфіки організації міжнародних розрахунків та здійснення валютних операцій.

У результаті вивчення дисципліни студенти повинні:

- навчитися застосовувати ключові положення міжнародних стандартів та нормативних актів Національного банку України щодо здійснення економічними суб'єктами міжнародних розрахунків;
- навчитися оцінювати, аналізувати та управляти ризиками, що виникають у процесі здійснення міжнародних розрахунків та валютних операцій;
- опанувати правила та порядок організації валютних операцій;
- сформуванати цілісне бачення щодо здійснення розрахунків за зовнішньоторгівельними контрактами.

Предметом дисципліни є процеси, технології і алгоритми здійснення міжнародних розрахунків та валютних операцій.

У результаті вивчення навчальної дисципліни студент повинен набути такі результати навчання:

1. Знання:

основних положень міжнародних стандартів та вітчизняних нормативних актів щодо здійснення економічними суб'єктами міжнародних розрахунків; правил та порядку організації валютних операцій банків; функцій установ, що регулюють валютний ринок, доцільності застосування гарантій та інших форм виконання зобов'язань за зовнішньоекономічними контрактами; ризиків в міжнародних кредитно-розрахункових та валютних операціях та методів управління ними.

1. Уміння:

застосовувати набуті знання у практичній діяльності щодо проведення міжнародних розрахунків за зовнішньоекономічними контрактами та здійснення валютних операцій; виконувати типові завдання професійної діяльності у сфері міжнародних розрахунків; ухвалювати рішення щодо управління та мінімізації ризиків у міжнародних розрахунках та у процесі здійснення валютних операцій; визначення фінансових наслідків від здійснення банками та іншими економічними суб'єктами міжнародних розрахунків.

2. Комунікація:

здатність працювати в команді, формулювати та обґрунтовувати власну точку зору щодо сучасних процесів у сфері міжнародних розрахунків та здійснення валютних операцій у тому числі у банківському секторі окремих країн, застосовувати управлінські навички у сфері фінансів, банківської справи та страхування, зрозуміле і недвозначне донесення власних висновків, а також знань та пояснень, що їх обґрунтовують, до фахівців і нефаківців.

3. Автономність та відповідальність:

продемонструвати розуміння особистої відповідальності за професійні та/або управлінські рішення чи надані пропозиції/рекомендації, які можуть впливати на діяльність банку щодо здійснення міжнародних розрахунків та валютних операцій.

Вивчення навчальної дисципліни передбачає формування та розвиток у студентів компетентностей та програмних результатів навчання відповідно до освітньо-професійної програми «Банківський бізнес» (табл. 1).

Таблиця 1

Матриця компетентностей та програмних результатів навчання, які формуються під час вивчення навчальної дисципліни «Міжнародні розрахунки та валютні операції» у відповідності до освітньо-професійної програми «Банківський бізнес»

Шифр компетентності	Компетентності	Шифр програмних результатів	Програмні результати навчання
1	2	3	4
Загальні компетентності (ЗК)			
ЗК02	Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях.	ПР 01.	Знати та розуміти економічні категорії, закони, причинно-наслідкові та функціональні зв'язки, які існують між процесами та явищами на різних рівнях економічних систем.
		ПР 03	Визначати особливості функціонування сучасних світових та національних фінансових систем та їх структури.
		ПР 07	Розуміти принципи, методи та інструменти державного та ринкового регулювання діяльності в сфері фінансів, банківської справи та страхування.
		ПР 16	Застосовувати набуті теоретичні знання для розв'язання практичних завдань та змістовно інтерпретувати отримані результати.
ЗК 05	Навички використання інформаційних та комунікаційних технологій.	ПР 05	Володіти методичним інструментарієм діагностики стану фінансових систем (державні фінанси, у т.ч. бюджетна та податкова системи, фінанси суб'єктів господарювання, фінанси домогосподарств, фінансові ринки, банківська система та страхування).
		ПР 10	Ідентифікувати джерела та розуміти методологію визначення і методи отримання економічних даних, збирати та аналізувати необхідну фінансову інформацію, розраховувати показники, що характеризують стан фінансових систем.
		ПР 11	Володіти методичним інструментарієм здійснення контрольних функцій у сфері фінансів, банківської справи та страхування.
ЗК 07	Здатність вчитися і оволодівати сучасними знаннями.	ПР 03	Визначати особливості функціонування сучасних світових та національних фінансових систем та їх структури.
		ПР 04	Знати механізм функціонування державних фінансів, у т.ч. бюджетної та податкової систем, фінансів суб'єктів господарювання, фінансів домогосподарств, фінансових ринків, банківської системи та страхування.
		ПР 05	Володіти методичним інструментарієм діагностики стану фінансових систем (державні фінанси, у т.ч. бюджетна та податкова системи, фінанси суб'єктів господарювання, фінанси домогосподарств, фінансові ринки, банківська система та страхування).
		ПР 09	Формувати і аналізувати фінансову звітність та правильно інтерпретувати отриману інформацію.
		ПР 16	Застосовувати набуті теоретичні знання для розв'язання практичних завдань та змістовно інтерпретувати отримані результати.
		ПР 19	Виявляти навички самостійної роботи, гнучкого мислення, відкритості до нових знань.

Продовження табл. 1

1	2	3	4
Спеціальні (фахові, предметні) компетентності (СК)			
СК 02	Розуміння особливостей функціонування сучасних світових та національних фінансових систем та їх структури.	<p>ПР 01</p> <p>ПР03</p> <p>ПР05</p> <p>ПР07</p> <p>ПР14</p> <p>ПР18</p>	<p>Знати та розуміти економічні категорії, закони, причинно-наслідкові та функціональні зв'язки, які існують між процесами та явищами на різних рівнях економічних систем.</p> <p>Визначати особливості функціонування сучасних світових та національних фінансових систем та їх структури.</p> <p>Володіти методичним інструментарієм діагностики стану фінансових систем (державні фінанси, у т.ч. бюджетна та податкова системи, фінанси суб'єктів господарювання, фінанси домогосподарств, фінансові ринки, банківська система та страхування).</p> <p>Володіти методичним інструментарієм діагностики стану фінансових систем (державні фінанси, у т.ч. бюджетна та податкова системи, фінанси суб'єктів господарювання, фінанси домогосподарств, фінансові ринки, банківська система та страхування).</p> <p>Вміти абстрактно мислити, застосовувати аналіз та синтез для виявлення ключових характеристик фінансових систем, а також особливостей поведінки їх суб'єктів.</p> <p>Демонструвати базові навички креативного та критичного мислення у дослідженнях та професійному спілкуванні.</p>
СК05	Здатність застосовувати знання законодавства у сфері монетарного, фіскального регулювання та регулювання фінансового ринку.	<p>ПР01</p> <p>ПР07</p> <p>ПР11</p> <p>ПР16</p>	<p>Знати та розуміти економічні категорії, закони, причинно-наслідкові та функціональні зв'язки, які існують між процесами та явищами на різних рівнях економічних систем.</p> <p>Розуміти принципи, методи та інструменти державного та ринкового регулювання діяльності в сфері фінансів, банківської справи та страхування.</p> <p>Володіти методичним інструментарієм здійснення контрольних функцій у сфері фінансів, банківської справи та страхування.</p> <p>Застосовувати набуті теоретичні знання для розв'язання практичних завдань та змістовно інтерпретувати отримані результати.</p>
СК06	Здатність застосовувати сучасне інформаційне та програмне забезпечення для отримання та обробки даних у сфері фінансів, банківської справи та страхування.	<p>ПР05</p> <p>ПР09</p> <p>ПР10</p>	<p>Володіти методичним інструментарієм діагностики стану фінансових систем (державні фінанси, у т.ч. бюджетна та податкова системи, фінанси суб'єктів господарювання, фінанси домогосподарств, фінансові ринки, банківська система та страхування).</p> <p>Формувати і аналізувати фінансову звітність та правильно інтерпретувати отриману інформацію.</p> <p>Ідентифікувати джерела та розуміти методологію визначення і методи отримання економічних даних, збирати та аналізувати необхідну фінансову інформацію, розраховувати показники, що характеризують стан фінансових систем.</p>

Продовження табл. 1

1	2	3	4
СК 14	Здатність розробляти операційну стратегію банку, визначати обсяги ресурсів банку та здійснювати вибір варіанту їх розміщення, в тому числі на міжнародних фінансових ринках.	ПР 29	Вміти визначати доцільність залучення та ефективність розміщення ресурсів банком, формувати операційну стратегію розвитку банківських бізнес-напрямів, реалізовувати валютні операції та міжнародні розрахунки.
СК18	Здатність ідентифікувати та управляти бізнес-процесами банку, відображати їх у фінансовому обліку, планувати залучення та розміщення фінансових ресурсів, оцінювати ризики.	ПР27	Знати зміст, процедури та технології бізнес-процесів банку, вміти відображати їх у фінансовому обліку, використовувати прийоми та методи планування та моделювання процесів залучення та розміщення фінансових ресурсів, оцінювати ризики.

Матриця відповідності визначених стандартом компетентностей дескрипторам НРК за дисципліною «Міжнародні розрахунки та валютні операції» представлена в табл. 2.

Таблиця 2

Матриця відповідності визначених стандартом компетентностей дескрипторам НРК за дисципліною «Міжнародні розрахунки та валютні операції»

Знання		Уміння		Комунікація		Автономія та відповідальність	
Зн1. Концептуальні знання, набуті у процесі навчання та професійної діяльності, включаючи певні знання сучасних досягнень		Ум1. Розв'язання складних непередбачуваних задач і проблем у спеціалізованих сферах професійної діяльності та/або навчання, що передбачає збирання та інтерпретацію інформації (даних), вибір методів та інструментальних засобів, застосування інноваційних підходів		К1. Донесення до фахівців і нефахівців інформації, ідей, проблем, рішень та власного досвіду в галузі професійної діяльності. К2. Здатність ефективно формувати комунікаційну стратегію		АВ1. Управління комплексними діями або проектами, відповідальність за прийняття рішень у непередбачуваних умовах. АВ2. Відповідальність за професійний розвиток окремих осіб та/або груп осіб. АВ3. Здатність до подальшого навчання з високим рівнем автономності	
Компетентності		Результати навчання					
		Знання	Уміння	Комунікація	Автономність та Відповідальність ⁴		
ЗК02	Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях.	Зн2	Ум1				
ЗК05	Навички використання інформаційних та комунікаційних технологій.	Зн1	Ум1	К1, К2			
ЗК07	Здатність вчитися і оволодівати сучасними знаннями.		Ум1	К1		АВ3	
СК 02	Розуміння особливостей функціонування сучасних світових та національних фінансових систем та їх структури.	Зн1, Зн2	Ум1				
СК05	Здатність застосовувати знання законодавства у сфері монетарного, фіскального регулювання та регулювання фінансового ринку.	Зн2	Ум1			АВ3	
СК06	Здатність застосовувати сучасне інформаційне та програмне забезпечення для отримання та обробки даних у сфері фінансів, банківської справи та страхування.		Ум1	К2		АВ3	
СК 14	Здатність розробляти операційну стратегію банку, визначати обсяги ресурсів банку та здійснювати вибір варіанту їх розміщення, в тому числі на міжнародних фінансових ринках.	Зн1, Зн2	Ум1	К1, К2		АВ1, АВ2	
СК18	Здатність ідентифікувати та управляти бізнес-процесами банку, відображати їх у фінансовому обліку, планувати залучення та розміщення фінансових ресурсів, оцінювати ризики.	Зн1	Ум1	К1, К2		АВ1, АВ3	

Засвоєні студентами знання та набуті під час вивчення даної дисципліни навички є основою для здійснення практичної діяльності у сфері міжнародних розрахунків та здійснення банками валютних операцій.

Досягненню мети та ефективній реалізації завдань вивчення дисципліни підпорядкована логіка її викладання, структура і зміст.

1. ТЕМАТИЧНИЙ ПЛАН НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Назва теми	Кількість годин			
	Очна (денна) форма навчання			
	Лекції	Практичні (семінарські) заняття	Індивідуальні заняття	Самостійна робота студента
1	2	3	4	5
Тема 1. Сутність та організація міжнародних розрахунків та валютних операцій	2	2	1	2
Тема 2. Умови поставок та документи у міжнародній торгівлі	2	2	1	6
Тема 3. Недокументарні форми міжнародних розрахунків	2	2	1	10
Тема 4. Документарні форми міжнародних розрахунків	4	8	2	16
Тема 5. Банківське фінансування та кредитування зовнішньоекономічних угод	2	4	2	10
Тема 6. Банківська гарантія у міжнародних розрахунках	2	2	1	6
Тема 7. Поточні конверсійні та строкові валютні операції	2	6	2	6
Тема 8. Ризики в міжнародних кредитно-розрахункових та валютних операціях, методи управління	2	4	2	4
Підсумковий контроль:	Залік			
Усього:	18	30	12	60
Разом годин:	годин	120		
	кредитів	4		

2. ЗМІСТ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ ЗА ТЕМАМИ

Тема 1. Сутність та організація міжнародних розрахунків та валютних операцій

Поняття і види міжнародних розрахунків. Способи платежів. Роль національних і колективних валют та золота в міжнародних розрахунках. Валютно-фінансові та платіжні умови зовнішньоекономічних угод. Роль банків в організації міжнародних розрахунків. Міжбанківські кореспондентські відносини та система міжбанківських комунікацій. Система СВІФТ. Основи діяльності банків на валютних ринках. Відкриття та ведення валютних рахунків. Купівля банками іноземної валюти для міжнародних розрахунків.

Тема 2. Умови поставок та документи у міжнародній торгівлі

Характеристика зовнішньоторговельного контракту. Умови поставок товару. Види документів при міжнародних поставках: комерційні документи, транспортні документи, страхові документи, сертифікати якості, фінансові документи.

Тема 3. Недокументарні форми міжнародних розрахунків

Особливості використання в міжнародній сфері основних форм розрахунків. Авансові платежі. Платіж на відкритий рахунок. Банківський переказ. Розрахунки з використанням векселів, чеків, платіжних карток.

Тема 4. Документарні форми міжнародних розрахунків

Документарний акредитив. Фази акредитива. Форми акредитива. Види і конструкції акредитива. Відкриття акредитива. Виконання акредитива. Уніфіковані правила для акредитива (УПДА). Інкасо. Види інкасо. Фази документарного інкасо. Узгодження умов інкасо. Виписка інкасового доручення і подання документів. Уніфіковані правила для інкасо.

Тема 5. Банківське фінансування та кредитування зовнішньоекономічних угод

Кредитування учасників міжнародних розрахунків. Роль кредиту у забезпеченні міжнародної торгівлі, його види та зв'язок з формами розрахунків. Механізм кредитування зовнішньої торгівлі. Кредитування імпорту. Кредитування експорту.

Тема 6. Банківська гарантія у міжнародних розрахунках

Загальні принципи і правові основи банківської гарантії. Поручительство. Платіжне зобов'язання. Дія банківських гарантій. Видача банківських гарантій. Використання банківських гарантій. Типи та основні види банківських гарантій.

Тема 7. Поточні конверсійні та строкові валютні операції

Сутність конверсійних операцій, їхні види. Валютний курс та його котирування. Двостороннє котирування валютних курсів та розмір їхньої маржі. Валютна позиція. Арбітражні та клієнтські конверсійні операції. Крос-курси валют. Сутність форвардних контрактів та строкових валютних операцій. Ціна постачання, форвардна ціна і ціна форвардного контракту. Форвардний валютний курс та його розрахунок. Форвардні крос-курси. Комерційні форвардні угоди. Закриття та продовження форвардного контракту.

Поняття та види валютних свопів. Поняття валютних ф'ючерсів та їхні особливості. Організація ф'ючерсної торгівлі. Загальна характеристика валютних опціонів та торгівля ними. Види опціонів та їхня ціна. Виконання опціонів.

Тема 8. Ризики в міжнародних кредитно-розрахункових та валютних операціях, методи управління

Загальна характеристика ризиків у міжнародних кредитно-розрахункових та валютних операціях. Кредитний ризик. Методи управління та оптимізації кредитного ризику в міжнародній торгівлі. Валютний ризик. Процентний ризик. Супутні ризики валютної торгівлі. Методи управління валютними ризиками.

3. ПОРЯДОК ПОТОЧНОГО І ПІДСУМКОВОГО ОЦІНЮВАННЯ РЕЗУЛЬТАТІВ НАВЧАЛЬНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ СТУДЕНТІВ З ДИСЦИПЛІНИ «МІЖНАРОДНІ РОЗРАХУНКИ ТА ВАЛЮТНІ ОПЕРАЦІЇ»

Курс складається з *восьми тем*. Заняття проводяться у вигляді лекцій, практичних (семінарських) занять. Упродовж семестру, після завершення відповідних тем, проводяться дві контрольні (модульні) роботи. Завершується дисципліна – **заліком**.

Форми контролю результатів навчальної діяльності студентів та їх оцінювання

Форми контролю		Максимальна кількість балів
		Очна (денна) форма навчання
Усна доповідь, доповнення (робота в аудиторії)		8 x 5 балів = 40 балів
Виконання ситуаційних вправ		2 x 4 балів = 8 балів
Міні-кейс		3 x 4 бали = 12 балів
Контрольна (модульна) робота № 1	Теми 1 – 4	10 балів
Контрольна (модульна) робота № 2	Теми 5-8	10 балів
Індивідуальні завдання для самостійної роботи		2 x 10 балів = 20 балів
Представлення результатів науково-дослідних робіт на студентських конкурсах, конференціях, олімпіадах тощо		+ Бонусні бали (до 10 балів)
Всього		100 балів

Організація оцінювання:

Оцінювання для студентів денної форми навчання здійснюється впродовж семестру з усіх видів робіт.

Для студентів *очної (денної) форми* навчання передбачено:

- 15 семінарських занять в аудиторії. Семінарське заняття включає підготовку доповіді на теоретичні питання, виконання ситуаційних вправ або міні-кейсів. Студенти мають можливість отримати до 60 балів: 1) за усну доповідь (доповнення) від 0 до 5 балів; 2) за розв'язання ситуаційних вправ від 0 до 4 балів; 3) за розв'язання міні-кейсів від 0 до 4 балів;
- 2 контрольні (модульні) роботи. Контрольна (модульна) робота проводиться 2 рази на семестр за відповідними темами дисципліни, оцінюється від 0 до 10 балів. Завдання для проведення контрольної (модульної) роботи включають у себе теоретичні питання, вирішення тестових завдань та розв'язання міні-кейса;
- 2 індивідуальні завдання для самостійної роботи. Індивідуальні завдання для самостійної роботи представляються у вигляді доповіді, демонстраційної презентації і захищаються на занятті та оцінюється від 0 до 10 балів (до 20 балів за 2 завдання).

Підсумкове оцінювання у формі заліку: максимальна кількість балів, що вноситься до відомості не може перевищувати 100 балів.

Переведення 100-бальної шкали оцінювання в 4-и бальну та шкалу за системою ECTS здійснюється в такому порядку:

Шкала оцінювання: КНЕУ та ECTS

Оцінка за шкалою ECTS	Оцінка за бальною шкалою, що використовується в КНЕУ	Оцінка за національною шкалою
A	90-100	5 (відмінно)
B	80-89	4 (добре)
C	70-79	
D	66-69	
E	60-65	3 (задовільно)
FХ	21-59	
F	0-20	2 (незадовільно) з можливістю повторного складання
		2 (незадовільно) з обов'язковим повторним вивченням дисципліни

4. РЕКОМЕНДОВАНІ ІНФОРМАЦІЙНІ ДЖЕРЕЛА

4.1. Основна література

1. Уніфіковані правила та звичаї для документарних акредитивів UCP 600. Міжнародна торговельна палата. 2007. 227 с.
2. Уніфіковані правила по інкасо N 522. Міжнародна торговельна палата. 1995. 258 с.
3. Правила ІНКОТЕРМС 2020. Міжнародна торговельна палата. 2019. 394 с.
4. Береславська О. І. Міжнародні розрахунки та валютні операції: навч. посібник. Ірпінь: Університет ДФС України, 2019. 368 с.
5. Шемет Т. С. Міжнародні розрахунки та валютні операції: навч. посібник. К. : КНЕУ, 2009. 348 с.
6. Івасів Б.С. Міжнародні розрахунки та валютні операції: навч. посіб. Тернопіль: Вектор, 2013. 572 с.
7. Руденко Л. В. Міжнародні кредитно-розрахункові та валютні операції: підручник. К. : Центр учбової літератури, 2007. 632 с.
8. Про Національний банк України : Закон України [Електронний ресурс]. URL <http://zakon.rada.gov.ua>
9. Про валюту і валютні операції : Закон України [Електронний ресурс]. URL <http://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2473-19>
10. Про банки і банківську діяльність : Закон України [Електронний ресурс]. URL <http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/2121-14>.
11. Про порядок здійснення розрахунків в іноземній валюті : Закон України [Електронний ресурс]. URL <http://zakon.rada.gov.ua/laws/show/185/94-%D0%B2%D1%80>
12. Про відкриття банками рахунків у національній та іноземній валюті : Інструкція НБУ [Електронний ресурс]. URL <http://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z1172-03>
13. Правила функціонування Системи підтвердження угод на міжбанківському валютному ринку України Національного банку України та перерахування (зарахування) коштів за

- окремими операціями з іноземною валютою і банківськими металами [Електронний ресурс]. URL <http://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0951-05>
14. Про затвердження Положення про відкриття та функціонування кореспондентських рахунків банків-резидентів та нерезидентів в іноземній валюті та кореспондентських рахунків банків-нерезидентів у гривнях : Постанова НБУ : від 26.03.98 № 118 [Електронний ресурс]. URL <http://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0231-98>
  15. Про затвердження нормативно-правових актів Національного банку України : Постанова Правління НБУ : від 10.08.2005 № 281 [Електронний ресурс]. URL <http://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0950-05>
  16. Про затвердження Інструкції про порядок регулювання діяльності банків в Україні : Постанова Національного банку України : від 28.08.2001 № 368 [Електронний ресурс]. URL <http://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0841-01>
  17. Про врегулювання ситуації на грошово-кредитному та валютному ринках України : Постанова Національного банку України : від 14.09.2016 № 386 [Електронний ресурс]. URL <http://zakon.rada.gov.ua/laws/show/v0386500-16>
  18. Положення про визначення банками України розміру кредитного ризику за активними банківськими операціями // Постанова Національного банку України від 30.06.2016 р. № 351 (із змінами та доповненнями) // [Електронний ресурс]. URL <http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/v0351500-16>

4.2. Додаткова література

1. Береславська О. І. Валютна політика України: теорія і практика. монографія - Ірпінь : Національний університет ДПС України, 2010. 330 с.
2. Губарева І. О. Міжнародні розрахунки і валютні операції: Конспект лекцій. Харківський національний економічний ун-т. Х. : Видавництво ХНЕУ, 2006. 128с.
3. Дорошенко Г. О. Міжнародні розрахунки і валютні операції. навч. посіб. для студ. вищ. навч. закл. Харк. ін-т фінансів Укр.держ. ун-ту фінансів та міжнар. торгівлі. Х. : НТМТ, 2013. 211 с.
4. Кондусова Л. Ф. Валютно-фінансові розрахунки зовнішньоекономічної діяльності :навч. посіб. МОН України, Харк. нац. екон. ун-т. Х., 2010. 198 с.
5. Петрашко Л. П. Валютні операції: Навч. посібник. К. : КНЕУ, 2001. 204с.
6. Чиж Н. М. Міжнародні розрахунки і валютні операції. Навч. посіб. Луц. нац. техн. ун-т. Луцьк : РВВ ЛНТУ, 2010. 435 с.
7. Про запобігання та протидію легалізації (відмиванню) доходів, одержаних злочинним шляхом, фінансуванню тероризму та фінансуванню розповсюдження зброї масового знищення: [Електронний ресурс]. Закон України від 14.10.2014, № 1702-VII URL <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1702-18>
8. Положення про здійснення банками фінансового моніторингу [Електронний ресурс]. Постанова Національного банку України від 26.06.2015 р. № 417 (із змінами та доповненнями) URL: <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/v0417500-15>
9. Положення про організацію системи управління ризиками в банках України та банківських групах [Електронний ресурс]. Постанова Національного банку України від 11.06.2018 р. № 64 (із змінами та доповненнями) // URL <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/v0064500-18>
10. Господарський Кодекс України від 16.01.2003 р. № 436-IV із змінами і доповненнями // [Електронний ресурс]. URL: <http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/436-15>
11. Цивільний кодекс України від 16.01.2003 р. № 435-IV[Електронний ресурс]. Верховна Рада України URL <http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/435-15>

4.3. Дистанційні курси та інформаційні ресурси

1. Офіційний сайт Національного банку України [Електронний ресурс]. URL <https://bank.gov.ua>.
2. Офіційний сайт Міжнародної торгово-промислової палати [Електронний ресурс]. URL <https://iccwbo.org/>
3. Офіційний сайт Торгово-промислової палати України [Електронний ресурс]. URL <https://ucsi.org.ua/>
4. Офіційний сайт Асоціації українських банків [Електронний ресурс]. URL <http://aub.org.ua/>